

SAK 25/03

REGULERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2004.

1. SAMMENDRAG AV ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERING

Fiskeridirektøren foreslår i det vesentlige å videreføre årets regulering.

Det blir foreslått at det kan avsettes et kvantum til et fortsatt fiske for fartøy som låsetter og fartøy som fisker med landnot.

Fiskeridirektøren foreslår at det skal være forbudt fra og med 1. februar til og med 30. mars mellom kl. 07.00 og 17.00 å fiske norsk vårgytende sild med not. Forbudet gjelder også kystfartøy som fisker med not. Fiskeridirektøren foreslår dessuten å fastsette en hjemmel for om nødvendig å forby fiske med bunntål i områder med sildeegg.

2 NORSK FISKE ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2003.

2.1 DELTAKELSESBEGRENSNING

I 2003 kunne følgende fartøygrupper delta:

- Konesjonspliktige ringnotfartøy
- Trålere med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål
- Fartøy som tilfredstiller kriteriene i Fiskeridepartementets forskrift av 11. desember 2002 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2003.

Nytt av året var vilkårene for å delta med landnot i kystfisket: Eier måtte med eget fartøy ha fisket norsk vårgytende sild med landnot og levert fangst i perioden 1990 til 1997. På grunn av forhold ved sluttседdelsystemet var muligheten av å kunne dokumentere slikt fiske vanskelig, og deltakerreguleringen ble derfor endret slik at det ikke lenger er krav om tidligere deltakelse.

2.2 FANGSTBEGRENSNING, KVOTER OG UTVIKLING I FISKET.

Ved årets begynnelse var det ikke oppnådd enighet om TAC og fordeling av totalkvoten for norsk vårgytende sild mellom kyststatene Norge, Russland, Island, EU og Færøyene. På bakgrunn av dette fastsatte Norge ensidig en norsk kvote slik at fisket ble oppstartet i januar 2003. De ulike fartøygruppene fikk fastsatt midlertidige kvotefaktorer og maksimalkvoter som gjaldt for perioden 1. januar til og med 30. april 2003.

Det ble inngått kvoteavtale mellom Norge og EU 21. februar 2003, mellom Norge og Russland 7. mars 2003, mellom Norge og Island 26. juni 2003 og mellom Norge og Færøyene 1. juli 2003.

14. januar 2003 hadde kystfartøygruppen anledning til å fiske inntil 60.000 tonn sild i perioden 1. januar til og med 30. april 2003. 21. mars 2003 fastsatte Fiskeridepartementet en norsk totalkvote på 426.000 tonn norsk vårgytende sild. Herav kunne ringnotgruppen fiske og levere inntil 208.433 tonn (48,93%), trålgruppen inntil 40.078 tonn (9,41%) og kystgruppen inntil 177.489 tonn (41,66%). 7. august 2003 fastsatte Fiskeridepartementet en endelig norsk totalkvote på 433.100 tonn norsk vårgytende sild. Denne ble fordelt på fartøygruppene som følger:

Tabell 1: Endelig fordeling av norsk kvote i 2003

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Konsesjonspliktige ringnotfartøy	212.768	49,13
Trålere	40.992	9,46
Kystfartøy	179.340	41,41
Totalt	433.100	100,00

2.2.1. Totalt oppfisket kvantum

Pr. 21. november 2003 var det totalt, for alle norske fartøygrupper, fisket 420.798 tonn norsk vårgytende sild. Fiskeridirektoratet legger til grunn at gruppekvoteene og dertil den norske kvoten på 433.100 tonn vil bli oppfisket.

2.2.2. Konsesjonspliktige ringnotfartøy.

Konsesjonspliktige ringnotfartøy er tildelt fartøykvoter etter "universalnøkkelen". Faktoren ble ved årets begynnelse fastsatt til 2,71 for perioden 1. januar til 30. april 2003. 10. februar ble denne økt til 4,1, gjeldende for samme periode. 26. mars ble faktoren økt til 4,68. 2. juli ble denne ytterligere økt til 4,77.

Pr. 21. november 2003 hadde gruppen fisket 201.529 tonn av kvoten på 212.768 tonn.

2.2.3 Trålere.

Fartøy med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål ble tildelt fartøykvoter etter fartøyenes bruttotonnasje som parameter. Kvote faktoren ble ved årets begynnelse fastsatt til 2,56 for perioden 1. januar til 30. april 2003. 28. januar ble denne økt til 3,2, gjeldende for samme periode. 26. mars ble faktoren økt til 3,35. 2. juli ble denne ytterligere økt til 3,43.

Et eventuelt restkvantum vil bli refordelt etter 24. november 2003.

Pr. 21. november 2003 hadde gruppen fisket 38.852 tonn av kvoten på 40.992 tonn.

2.2.4. Kystfartøy.

Kvoteenheten ble ved årets begynnelse fastsatt til 12 tonn, denne var gjeldende for perioden 1. januar til 30. april 2003. 14. januar ble denne økt til 35 tonn, 21. mars ble kvoteenheten økt til 42 tonn. 7. august ble kvoteenheten økt til 43 tonn.

På grunn av at Norge ikke hadde inngått kvoteavtale ved årets begynnelse, noe som gjorde at man hadde midlertidige periodekvoter, ble det først 21. mars 2003 innført periodisering av kystfartøygruppens kvote for å sikre et tilstrekkelig restkvantum til andre halvår. Da ble det bestemt at det kunne maksimalt fiskes 41%, dvs. et kvantum på 72.770 tonn, før 1. juli 2003. Det var ikke avsatt kvantum til å fiske i Karmøykassen i 2003.

For å sikre leveranser til konsumindustrien hadde Fiskeridirektøren anledning til å stoppe fisket for leveranser til mel og olje i kystfartøygruppen når det gjensto et restkvantum på 100.000 tonn. Et slik konsumpåbud ble innført 24. oktober 2003, da gjenstod det ca. 64.600 tonn av kystfartøygruppens kvote.

Etter henvendelse fra Norges Fiskarlag ble det 29. oktober 2003 lagt til rette for et fortsatt fiske innenfor et kvantum på de siste 5.000 tonn av gruppekvoten for rene låsetter og fartøy som nyttet landnot.

Da det nærmet seg slutten på kystgruppens kvote viste fangststatistikk at låsetterne i 2003 var godt i gang med fisket sammenlignet med 2002. Høstfisket (3. og 4. kvartal) lå på samme nivå når man sammenlignet statistikk fra hele høsten 2002 med det som hittil er fisket høsten 2003. Imidlertid var fangstkvantumet 1. og 2. kvartal 2003 en del lavere enn samme periode i 2002. Dette har sammenheng med at silden på den tiden stod svært dypt. Etter nye innspill fra Norges Fiskarlag og div. fylkesfiskarlag ble det likevel bestemt å stoppe fisket når det gjenstod 5.000 tonn.

14. november 2003 ble kystgruppens fiske etter norsk vårgytende sild stoppet. Da stod det igjen 4.880 tonn av kystgruppens gruppekvote. Fartøy som fisker med landnot, samt fartøy som låsetter ble gitt anledning til å fortsette sitt fiske innenfor et kvantum på 5.000 tonn. Med fartøy som låsetter menes fartøy som i 2003 ikke har levert fangst av norsk vårgytende sild som er direktehåvet. Dette fisket ble stoppet 17. november 2003.

Pr. 21. november 2003 hadde kystfartøygruppen fisket 180.416 tonn norsk vårgytende sild.

3 FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2004.

3.1 BESTANDSSITUASJONEN

ACFM vurderer bestanden til å være innenfor sikre biologiske grenser. Årets analyse av bestanden er tråd med tidligere prognoser. Gytebestanden i 2003 er estimert til vel 5 millioner tonn. Ved anvendelse av avtalt beskatningsstrategi regner man med at gytebestanden vil øke til mellom 6 og 7 millioner tonn i 2004. Dette har bakgrunn i rekruttering av 1998 og 1999 årsklassene. Imidlertid er årsklassene for 2000 og 2001 svakere, noe som kan medføre en viss nedgang i gytebestanden når disse årsklassene rekrutterer i 2005 og 2006. Videre regner man med en relativt sterk 2002 årsklasse, denne er registrert både i Barentshavet og i Norskehavet.

Basert på tilrådninger fra en felles arbeidsgruppe vedtok de fem kyststatene (Norge, Russland, EU, Færøyene og Island) i 1999 en beskatningsstrategi for norsk vårgytende sild. Det var enighet om at fiskedødeligheten burde reduseres i forhold til de verdiene ACFM tidligere hadde benyttet i sine tilrådninger. En redusert fiskedødelighet vil være et virkemiddel for å begrense risikoen for at gytebestanden kommer under den biologiske forsvarlige grensen, og en reduksjon i fiske vil også kunne medvirke til en stabilisering i uttaket de kommende år.

ACFM har i sin kvoteanbefaling for 2004 lagt til grunn en fiskedødelighet lik 0,125, noe som gir en maksimal anbefalt TAC på 825.000 tonn. Tilsvarende anbefaling for 2003 var 710.000 tonn. Vi vil her forutsette en TAC for 2004 på 825.000 tonn.

3.2 TAC OG NORSK TOTALKVOTE I 2004

Det lyktes ikke å fremforhandle en fempartsavtale for 2003. Norge inngikk i stedet bilaterale avtaler med EU, Færøyene, Russland og Island. Etter disse avtalene fikk EU og Færøyene full adgang til å fiske sine kvoter i Norges økonomiske sone (NØS) mot overføring av hhv. 1,8% og 1,2% av sine andeler av totalkvoten til Norge. Russland fikk 13,62% av totalkvoten og full fiskeadgang i NØS mot å avstå fra å fiske ungsild i egen sone. Island avsto 1% til Norge for økt fiskeadgang i NØS. Som følge av disse overføringene fikk Norge 61% av totalkvoten, mot 57% i perioden 1998 - 2002.

Det er heller ikke for 2004 oppnådd enighet mellom kyststatene om fordelingen av norsk vårgytende sild under de internasjonale sildeforhandlingene som ble gjennomført på Island 8.-9. oktober 2003. Kyststatene var likevel enige om en TAC på 825.000 tonn.

Det har fremkommet delte meninger om forhandlingsresultatet for 2003. Det er ulike syn på om Norge skal kjøpe seg høyere andel av TAC mot å gi de andre kyststatene økt sonetilgang til norsk økonomisk sone. En legger i det videre arbeidet med reguleringsforslaget for 2004 til grunn en midlertidig norsk totalkvote som utgjør samme andel av TAC som i 2002, dvs. 57%. Beregnet foreløpig norsk kvote blir dermed 470.250 tonn. En vil likevel presisere at Norge sitt krav i de internasjonale forhandlingene er 70% av TAC. Dette vil gi en norsk kvote på 577.500 tonn i 2004. Når en, på tross av dette, legger til grunn den samme andel av TAC som i 2002 i de videre regneeksemplene, er det pga. at man kan risikere å stå uten noen kvoteavtale på slutten av 2003. Fartøyene må likevel bli tildelt en kvote for 2004 som de kan starte fisket på fra 1. januar. En vil i denne sammenheng bemerke at det er den prosentvise fordelingen mellom og innad i gruppene og overreguleringen av disse som er det viktige for Reguleringsrådet å diskutere og ta stilling til.

3.3 DELTAKELSESBEGRENSNING

3.3.1 Ringnotgruppen.

Fiskeridirektøren foreslår samme deltakelseskriterier i 2004 som i 2003, dvs. at fartøy må ha ringnottillatelse for å kunne delta.

3.3.2 Trålgruppen.

Fiskeridirektøren foreslår samme deltakelseskriterier i 2004 som i 2003, dvs. at fartøy må ha tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål for å kunne delta.

3.3.3 Kystfartøygruppen.

I kystfartøygruppen deltar godkjente fartøy under 27,5 meter største lengde som fisker med not, snurrevad eller garn. Eier av fartøy som nytter snurpenot og eier av fartøy som nytter snurrevad må dessuten ha fisket og levert norsk vårgytende sild i perioden 1. januar 1998 til 24. september 2001, eller ha fått dispensasjon fra dette kravet. Dessuten kan eier av fartøy

som med eget fartøy låssatte eller fisket med landnot og leverte norsk vårgytende sild i det særskilte fisket fra 9. november 2001 til 20. november 2001 delta i kystfisket etter norsk vårgytende sild med snurpenot, landnot eller snurrevad.

I tillegg deltar to eldre fartøy med dispensasjon fra lengdegrensen. Deltakelsen på 1990- og 2000-tallet har variert fra 326 til 700 fartøy. Etter at deltakelsen i kystfartøygruppen ble lukket er det pr. 3. november 2003 626 fartøy som har adgang til å delta i gruppen. Pr. 12. november har 394 fartøy faktisk deltatt i 2003. Dette antallet kan forventes å stige noe.

I forslag til forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske i 2004 er det satt vilkår om at eier av fartøy som skal fiske med snurpenot eller snurrevad må ha hatt adgang til å delta i fisket med eget fartøy i 2003. I tillegg er det foreslått innføring av en gruppe II som skal gjelde kun for fartøy som fisker med landnot eller garn.

I 2003 ble det levert 3 tonn fisket med garn og 218 tonn fisket med landnot. Slik som reguleringen er og har vært gjennomført, har det ikke vært noen kvotemessig forskjell mellom fartøy som fisker med not, garn eller landnot. De har vært samregulert med resten av kystgruppen. Fiskeridirektøren har vurdert om det bør innføres en særskilt kvotebegrensning for fartøy i kystfartøygruppen som fisker med garn eller landnot, men har ikke funnet dette hensiktsmessig. Landnotfisket vil variere alt etter hvor silden står, noe som også medfører svingninger i fisket kvantum. I tabellen nedenfor fremgår fangststatistikk fra perioden 2000 – 2003.

Tabell 2: Fangst tatt av fartøy som fisker med garn og landnot i perioden 2000-2003.

	2000		2001		2002		2003	
	Ant. fartøy	Fangst (tonn)	Ant. fartøy	Fangst (tonn)	Ant. fartøy	Fangst (tonn)	Ant. fartøy	Fangst (tonn)
Landnot	0	0	3	151	6	1.187	5	218
Garn	5	21	6	12	5	10	4	3
Totalt	5	21	9	163	11	1.197	9	221

Som tabellen viser er det en beskjedne aktivitet som utøves med garn og landnot. I løpet av de fire siste årene har mellom 5 og 11 merkeregistrerte fartøy deltatt, og det er årlig levert mellom 21 og 1.197 tonn norsk vårgytende sild i denne perioden. En slik aktivitet kan etter Fiskeridirektørens mening ikke forsvare et eget reguleringsopplegg for disse fartøyene.

Fiskeridirektøren foreslår således at fartøy i gruppe II samreguleres med resten av kystgruppen. Imidlertid tar man hensyn til garn- og landnotfiskerne på slutten av fisket. Fiskeridirektøren har som tidligere foreslått at fartøy som har sildefiske med garn som sitt driftsgrunnlag kan fortsette fisket selv om kystfartøygruppens kvote blir oppfisket (se punkt 3.4.1.1). Landnotfiskerne blir tatt hensyn til gjennom avsetting av kvote til fartøy som driver med låssetting og landnot (se punkt 3.4.1.6.).

3.4. FANGSTBEGRENSNING.

Foreløpig norsk totalkvote er som nevnt beregnet til 470.250 tonn.

Norges Fiskarlag har i landsmøtevedtak 7/01 anbefalt at totalkvoten for norsk vårgytende sild fordeles mellom de ulike fartøygrupper med følgende nøkkel:

Ved en norsk totalkvote på 250.000 tonn og høyere utvikles gruppenes prosentandeler lineært til ved en totalkvote på inntil 500.000 tonn, og fordeles med 51% til ringnotgruppen, 10% til trålgruppen og 39% til kystgruppen.

Tabell 3: Norges Fiskarlags forslag til kvotefordeling mellom ulike fartøygrupper ved norsk totalkvote mellom 250.000-500.000 tonn norsk vårgytende sild.

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Konsesjonspliktige ringnotfartøy	239.827	51
Trålere	47.025	10
Kystfartøy	183.398	39
Totalt	470.250	100

Fiskeridirektøren foreslår at en i 2004 fordeler norsk totalkvote av norsk vårgytende sild på fartøygrupper i tråd med Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01.

3.4.1. Kystfartøygruppen.

Som nevnt under punkt 3.4 er det foreslått at kystfartøygruppen får en foreløpig kvote på 183.398 tonn i 2004. Fartøy i denne gruppen har tidligere år vært maksimalkvoteregulert, i henhold til en fastsatt kvotestige. Størrelsen på kvoteenheten har således dannet utgangspunktet for maksimalkvotens størrelse innenfor de enkelte intervaller i kvotestigen.

3.4.1.1. Reguleringsmodell

Tabell 4 viser kvoteenheten, kvotestigen og tilhørende endelige maksimalkvoter i 2003.

Tabell 4: Kvotestige og maksimalkvoter for 2003 (kvoteenhet: 43 tonn).

Fartøylengde:	Kvotestige:	Maksimalkvote (tonn)
0,00 – 6,9	1,0	43
7,00 – 7,9	1,5	65
8,00 – 8,9	2,0	86
9,00 – 9,9	3,0	129
10,00 – 10,9	3,5	151
11,00 – 11,9	4,0	172
12,00 – 12,9	4,5	194
13,00 – 13,9	5,0	215
14,00 – 14,9	6,0	258
15,00 – 15,9	7,0	301
16,00 – 16,9	8,0	344
17,00 – 17,9	9,0	387
18,00 – 18,9	10,0	430
19,00 – 19,9	11,0	473
20,00 – 20,9	12,0	516
21,00 – 21,9	13,5	581
22,00 – 22,9	15,0	645
23,00 – 23,9	16,5	710
24,00 – 24,9	18,0	774
25,00 – 25,9	19,5	839
26,00 og over	21,0	903

I 2003 fastsatte Fiskeridepartementet den endelige kvoteenheten til 43 tonn, noe som i utgangspunktet ga en overregulering på ca 53% dersom man legger til grunn antall fartøy som har adgang til å delta i fisket etter norsk vårgytende sild og gruppeknoten i 2003. I forhold til faktisk deltagelse pr. 12. november (394 fartøy), betydde denne kvoteenheten en faktisk overregulering på 16,2%

I 2000 ble kystfisket stoppet 8. desember. I 2001 ble direktefisket stoppet 9. november, i 2002 19. november og i 2003 14. november. Hvis målet er å ha et kystfiske inn i den første uken i desember må man ha en overreguleringsgrad som er betydelig mindre enn det som har vært de siste årene. Argumentasjonen for å strekke sesongen har bl.a. vært faktorer som hensynet til konsumindustrien, samt mindre fartøys rett til å være likestilt med større fartøy vedr. muligheten til å utnytte sin fangstrettighet.

I høst har det vært små problemer i forbindelse med avviklingen av kystgruppens fiske. Konsumindustrien har økt kapasiteten slik at det kun ved få tilfeller har oppstått ”flaskehals” ved levering med den konsekvens at fangster må gå til oppmaling p.g.a. kvalitetsforringelse. Et annet problem har imidlertid vært at ringnotfartøy har blitt prioritert fremfor kystfartøy ved leveranser. Dette er et problem som er størst i starten av høstfisket, når ringnotfartøyene fisker norsk vårgytende sild.

Når det gjelder spørsmålet om likestilling av mindre fartøy med større fartøy i forhold til muligheten av å utnytte fangstmulighet, så kan dette knyttes til graden av overregulering. I begynnelsen av sesongen ser man at fartøy leverer fangst til oppmaling på bakgrunn av at de ikke forventer å klare å levere hele sin kvote til konsum før fisket blir stoppet. En mulig

løsning på dette problemet vil være å innføre konsumpåbud tidligere i fisket, med den effekt at fisket vil vare noe lengre. De siste årenes tidlige stopp har vært spesielt vanskelig for de tradisjonelle låsetterne og landnotfiskerne. Dette har vært forsøkt løst ved å la disse fortsette fisket etter at kystgruppen forøvrig er stoppet.

På denne bakgrunn er det Fiskeridirektørens oppfatning at utviklingen mot lavere overregulering i 2004 vil være formålstjenlig i avviklingen av kystgruppens fiske.

Tabell 5 viser overregulering i prosent ved ulike kvoteenheter i forhold til antall deltakeradganger pr. 03.11.03 og i forhold til faktisk deltagelse pr. 12.11.03. Man har her brukt en gruppekvote på 183.398 tonn i 2004.

Tabell 5: Overregulering i % i forhold til antall deltakeradganger pr. 03.11.03 og i forhold til faktisk deltagelse pr. 12.11.03.

Kvoteenhet	40	41	43	45
Antall deltakelsesadganger 2003	39,4%	42,9%	49,9%	56,8%
Faktisk deltagelse 2003	5,7%	8,4%	13,7%	18,9%

Den lavere overreguleringsgraden når det gjelder faktisk deltagelse skyldes at færre fartøy har deltatt hittil i 2003 enn de som har adgang til å delta. Innføringen av drifts- og strukturordningen i 2004 vil nok medføre en noe høyere faktisk deltagelse i 2004 enn i 2003.

Fiskeridirektøren vil foreslå at en for 2004 legger til grunn en samlet overregulering på ca. 39,4%, som igjen betyr en faktisk overregulering på 5,7%.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i kystfartøygruppen reguleres med differensierte maksimalkvoter etter samme stige som i 2003.

Fiskeridirektøren foreslår at kvoteenheten fastsettes med bakgrunn i en overregulering på ca. 39,4%. Det gir en kvoteenhet på 40 tonn ut fra en foreløpig gruppekvote for kystflåten på 172.105 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å endre størrelsen på kvoteenheten. Videre foreslår Fiskeridirektøren at kystfartøy som har sildefiske med garn som sitt driftsgrunnlag kan fortsette garnfisket, selv om kystfartøygruppens kvote blir oppfisket.

3.4.1.2 Beregning av kvote ved utskiftning og forlengelse.

Fiskeridirektøren legger til grunn at man viderefører ordningen med "hjemmelslengde", der fartøyene får beregnet sin maksimalkvote ut fra fartøyets lengde ført i merkeregisteret senest 31. desember 2001, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

Fiskeridirektøren foreslår videre at hvert fartøy bare kan fiske og levere én kvote, og at dette også gjelder ved eierendring og utskifting. Dette innebærer at fartøyet ikke kan fiske og levere mer enn det som gjenstår av kvoten etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Ved utskifting kan det heller ikke fiske og levere mer enn det som gjenstår etter fradrag for det som utskiftingsfartøyet har fisket og levert. Disse reglene skal ikke være til hinder for utveksling av kvoter i henhold til de vedtatte spesielle kvoteordningene for kystflåten.

3.4.1.3 Særskilt turkvotebegrensning for fartøy under 27,50 meter største lengde.

Det vises til drøftelsen av spørsmålet om turkvotebegrensning i sak 21/02 om regulering av fisket sør for 62° N i 2003, pkt. 5.2.8 "Særskilt turkvoteordning for alle kystfartøy i 2003". Fiskeridirektøren foreslår at ordningen som ble innført i 2003 vedrørende en generell turkvotebegrensning på 150 tonn losset kvantum i kystfartøygruppens fiske etter sild sør for 62° N, norsk vårgytende sild, makrell, lodde, og brisling videreføres i 2004. Kvantum over kvote inndras med hjemmel i saltvannsfiskelovens § 7 og belastes fartøyets eventuelle gjenstående individuelle kvote.

3.4.1.4 Periodisering og konsumkrav.

For å sikre kontinuitet i leveranser av sild, vil Fiskeridirektøren foreslå å videreføre ordningen fra 2003 om å periodisere gruppeknoten. Fiskeridirektøren foreslår at 41% kan fiskes i første halvår.

Siden kystfisket fortsatt er maksimalkvoteregulert og på grunn av prisforskjellen mellom anvendelse til henholdsvis mel/olje og konsum, og for å skape gode rammebetingelser for konsumindustrien, vil Fiskeridirektøren foreslå at det også i år settes av et kvantum på inntil 100.000 tonn for mulig leveranse til konsum. Når restkvoten for kystgruppen er redusert til 100.000 tonn, kan Fiskeridirektøren iverksette konsumpåbud.

Fiskeridirektøren foreslår at kystfartøygruppens gruppekvote periodiseres, slik at fisket stoppes dersom 41% av gruppeknoten er tatt i løpet av i første halvår 2004.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det kan innføres konsumpåbud for fiske i kystfartøygruppen når det gjenstår 100.000 tonn.

Videre kan Fiskeridirektøren endre kvoteenheten, åpne for et oppmalingsfiske e.l. for å sikre at et mulig restkvantum sent på høsten blir oppfisket.

3.4.1.5 Avsetting av kvote til fartøy som driver med låssetting og landnot.

Høsten 2001 og 2002 var fangstforholdene for fartøy som drev med låssetting og landnot vanskelig. Store deler av kystgruppens kvote var oppfisket før silden kom så langt inn fjordene at landnotfiskerne og låssetterne hadde mulighet til å starte sitt fiske. På den bakgrunn ble det etter forslag fra Norges Fiskarlag etablert en egen avsetning for fartøy som drev med et rent låssettings- og landnotfiske. Disse fartøyene kunne da fortsette sitt fiske etter at det ble innført fangststopp for de øvrige fartøyene i kystfartøygruppen. Ordningen ble videreført i 2003 der det ble reservert et kvantum på 5.000 tonn til et rent lås- og landnotfiske.

Imidlertid kan det være et problem å stoppe direktefisket etter norsk vårgytende sild når det gjenstår 5.000 tonn, noe som har ført til at gruppeknoten i 2001 og 2002 er blitt overfisket. Ordningen må derfor gjennomføres slik at denne gruppen kan fortsette fisket innenfor den resterende gruppeknoten, dette for å hindre en overfiskesituasjon.

Fiskeridirektøren foreslår at det kan avsettes et kvantum på maksimalt 5.000 tonn til et fortsatt fiske for fartøy som låssetter og fartøy som fisker med landnot. Med fartøy som låssetter

menes fartøy i kystfartøygruppen som ikke har levert fangst av norsk vårgytende sild som er direktehåvet i reguleringsåret.

3.4.2 Konsesjonspliktige ringnotfartøy.

Som nevnt i punkt 3.4 vil ringnotgruppen få en foreløpig kvote på 239.827 tonn i 2004.

I 2003 ble fartøykvotene fordelt etter følgende fordelingsnøkkel:

1.500 hl	+ 40% av konsesjonskapasiteten fra	0	-	4.000 hl
	+ 30% av konsesjonskapasiteten fra	4.000	-	6.000 hl
	+ 20% av konsesjonskapasiteten fra	6.000	-	10.000 hl
	+ 10% av konsesjonskapasiteten over			10.000 hl

Fiskeridirektøren foreslår at konsesjonspliktige ringnotfartøy tildeles fartøykvoter etter "universalnøkkelen", på samme måte som i 2003.

3.4.3 Trålere

Som nevnt i punkt 3.4 vil trålgruppen få en foreløpig kvote på 47.025 tonn i 2004.

Basiskvoten for hvert enkelt fartøy ble beregnet etter følgende nøkkel:

50 tonn +	50% av bruttotonnasje fra	0	-	100
	40% av bruttotonnasje fra	101	-	200
	30% av bruttotonnasje fra	201	-	300
	20% av bruttotonnasje fra	301	-	400
	10% av bruttotonnasje fra	401	-	600

Fiskeridirektøren foreslår samme nøkkel for fordeling av fartøykvoter i trålgruppen for 2004 som for 2003.

Videre foreslås at Fiskeridirektøren fastsetter kvoter for deltakende trålfartøy og at han kan endre disse. Kvoteene fastsettes uten vesentlig overregulering, og fisket stoppes når gruppekvoten er beregnet oppfisket.

Trålernes basiskvote har i 2003 vært forankret i bruttotonnasjen i henhold til fartøyets målebrev pr. 31. desember 1998. Fiskeridirektoratet forutsetter at dette ligger fast.

3.4.3.1. Refordeling.

For de deltakende trålfartøy vil det være usikkerhet knyttet til hvor mye hvert enkelt fartøy vil fiske av sin kvote. Fiskeridirektøren vil derfor foreslå tilsvarende refordelingsordning som tidligere år. Refordelingsdatoen i 2004 foreslås satt til tidligst mandag 15. november, og gjennomføres slik at refordelingen skjer ved å øke faktoren. Refordelingen foregår etter påmelding, og påmeldingsfristen settes til en uke før eventuell refordelingsdato. Fartøy som ikke er påmeldt innen denne dato kan ikke delta i fisket etter at en eventuell refordeling er

gjennomført. Restkvoten til disse fartøyene vil ved en mulig refordeling bli fordelt på de påmeldte fartøyene.

Det foreslås at Fiskeridirektøren kan refordele fartøykvotene etter 15. november 2004. Eventuell refordeling foretas ved at fartøyenes fartøykvoter økes. Fartøy som skal delta i fisket på trålgruppens restkvantum melder seg til Fiskeridirektoratet innen 8. november 2004.

3.4.3.2. Partrål.

Etter gjeldende regulering kan to fartøy som partråler fordele kvantumet på de samme to fartøy ved levering på følgende vilkår:

1. Fartøyene må være skriftlig påmeldt som partrållag før fisket tar til.
2. Fangst som tas i forbindelse med partråling skal deles med minimum 20% av fangsten pr. levering til det ene fartøyet.
3. Ved innmelding av fangst til Norges Sildesalgslag og ved levering skal det gis oppgave over at fangsten er tatt som partrållag. Oppgavene skal angi hvilke to fartøy som har partrålt.
4. Et fartøy kan ikke dele fangst med mer enn ett annet fartøy i løpet av 2003.

Påmelding som nevnt i punkt 1 ovenfor skal etter dagens regelverk sendes Fiskeridirektoratet. Det anses imidlertid som mer hensiktsmessig at slike påmeldinger sendes direkte til Norges Sildesalgslag, Harstad. Dessuten er kompetanse til å treffe vedtak om inndragning fra 1. mars 2003 delegert Fiskeridirektoratets regionkontor, og det å drive partråling uten påmelding kan føre til inndragningssak der Fiskeridirektoratet i Bergen vil være klageorgan. Av prinsipielle hensyn bør Fiskeridirektoratet i Bergen derfor ikke være det organ som tar imot og administrerer påmeldingene.

Fiskeridirektøren foreslår at reguleringen videreføres i 2004, men slik at påmeldinger til partråling sendes Norges Sildesalgslag, Harstad.

3.5 DEN SØRLIGE GRENSEN FOR FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD

Havforskningsinstituttet foretok høsten 1997 en vurdering av spørsmålet om "Fisket etter norsk vårgytende sild sør for 61°N", der det ble konkludert med at fisket etter norsk vårgytende sild sør for 61°N ikke burde overstige 5% av norsk kvote, og at en burde innføre restriksjoner i bruk av redskap som kunne skade sildeegg som ligger på bunnen.

Spørsmålet ble drøftet i Reguleringsrådets møte i desember 1997, og en har siden regulert fisket sør for 61°N ved at fisket i dette området er blitt forbeholdt kystgruppen innenfor en begrenset kvote tilsvarende 5% av norsk kvote (24.225 tonn i 2002). På bakgrunn av at landet kvantum fra Karmøykassen de senere år har blitt redusert betydelig ble denne særskilte kvantumsbegrensningen på Karmøykassen tatt vekk i 2003. Dette foreslås videreført i 2004.

Etter gjeldende regulering er det i utgangspunktet forbudt å fiske norsk vårgytende sild sør for 62°N i ICES statistikkområde IIIa og IV. Det er videre forbudt å fiske all sild i området

mellom 62°N og 60°30'N fra grunnlinjene og ut til 12 nautiske mil fra grunnlinjene. I perioden fra og med 15. januar til og med 30. april er det dessuten forbudt å fiske all sild i området mellom 62°N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr innenfor 12 nautiske mil regnet fra grunnlinjene.

I perioden 1. januar – 30. april er det likevel tillatt for norske fartøy å fiske innenfor en linje regnet fra 6 nautiske mil fra grunnlinjene i området 62°N til 61°N. I perioden 16. februar – 30. april er det dessuten tillatt for kystfartøy å fiske innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene mellom 61°N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr.

De ovennevnte reguleringer har sin bakgrunn i ønsket om en spesiell beskyttelse og ønsket om å legge forholdene maksimalt til rette for å bygge opp de historisk viktige gytefeltene sør for 62°N. Områdereguleringen er dessuten fastlagt av kontrollhensyn og for å redusere faren for feilrapportering.

Fiskeridirektøren foreslår at reguleringene av fisket etter norsk vårgytende sild sør for 62°N i 2003 videreføres i 2004, slik det blir forbudt å fiske norsk vårgytende sild sør for 62°N i statistikkområde IV og i statistikkområde IIIa.

Videre blir det forbud mot å fiske all sild hele året i området mellom 62°00'N og 60°30'N fra grunnlinjene og ut til 12 nautiske mil.

I perioden fra 15. februar til og med 30. april blir det forbudt å fiske all sild i området mellom 62°N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr innenfor 12 nautiske mil regnet fra grunnlinjene.

Uten hensyn til forbudene som nevnt ovenfor foreslår en videre at det i perioden fra 1. januar til og med 30. april 2004 likevel skal være tillatt for alle fartøygrupper å fiske norsk vårgytende sild innenfor en linje regnet fra 6 nautiske mil av grunnlinjene i området fra 62°N til 61°N.

Uten hensynet til forbudene foreslår en videre at det i perioden fra 16. februar til og med 30. april 2004 skal være adgang for fartøy i kystfartøygruppen å fiske norsk vårgytende sild innenfor 4 nautiske mil regnet fra grunnlinjene mellom 61°N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr. Alle fangster fisket innenfor grunnlinjene i denne perioden skal belastes det enkelte fartøys kvote på norsk vårgytende sild.

Det foreslås at Fiskeridirektoratet kan endre og oppheve disse bestemmelsene, herunder begrense deltakelsen eller sperre områder.

(Se vedlagte kart)

3.6. DAGSTENGING

Erfaringene har vist at silden vil ha et varierende adferdsmønster i variasjon med døgnfasene i den perioden den oppholder seg på gytefeltene. På dagtid vil silden samles i større konsentrasjoner som ”stimdannelse” i øvre vannlag, mens den nattestid opptrer i mindre ”slørdannelse”. Dette adferdsmønsteret har vist seg å være sammenlignbart fra år til år.

Fiske med not på dagtid under forhold med svært tette konsentrasjoner av sild har medført at det tas for mye sild i de enkelte notkastene. Dette har periodevis medført sprenging av nøter eller at nøtene har ”gått ned” på grunn av stor tyngde. I slike situasjoner vil silden ”trenges” så mye sammen at det oppstår en betydelig dødelighet, noe som igjen fører til en betydelig uregistrert beskatning.

For å motvirke faren for neddreping av sild har det tidligere år vært innført ulike regulerings tiltak. Det viktigste i så henseende har vært sperring av områder, jf. kontrollregimet som har vært innført i Ofotfjorden og Tysfjorden i Nordland fylke. Videre har det også vært innført tidsbegrensninger i fiske med not, jf. forbud mot å fiske med not på dagtid i perioden 1989 – 1993, og et notforbud med særskilt dispensasjonsadgang i perioden 1996 – 2000. Forbudet gjaldt kun for konsesjonspliktige ringnotfartøy.

Selv om det har vært vanskelig å måle effekten av et reguleringsopplegg med forbud mot å fiske med not på dagtid antas det at det har gitt en positiv effekt. Imidlertid er det å påpeke at et reguleringsopplegg med dispensasjonsadgang til å bruke mindre nøter på dagtid ikke anses å ha gitt noen effekt da det også ble registrert for store kast med dertil notsprenginger også ved bruk av slike nøter.

Observasjoner på gytefeltene utenfor Mørkekysten vinteren 2003 viser at det ble foretatt flere notkast med fangster på 600 tonn og større. Selv om det ikke ble registrert mange notsprenginger, ble det rapportert om at fangstene var så store på dagtid at flere nøter ”gikk ned” med det resultat at det ble mistet sild som er å anse som døende. Dette gjaldt så vel norske som utenlandske ringnotfartøy.

Etter å ha vært i kontakt med flere aktører i næringen har vi forstått det slik at faren for å få for store notkast på dagtid med dertil fare for neddreping av sild også er like relevant for kystnotfartøyer som for ringnotfartøyer.

Det vises for øvrig til rapport om fisket etter norsk vårgytende sild på gytefeltene fra Havforskningsinstituttet/Fiskeridirektoratet av 20. november 2003 (Vedlegg 1).

Fiskeridirektøren foreslår på denne bakgrunn at det skal være forbudt fra og med 1. februar til og med 30. mars mellom kl 07.00 og 17.00 å fiske norsk vårgytende sild med not. Forbudet gjelder både kystnotfartøy og ringnotfartøy.

3.7 EVENTUELLE BEGRENSNINGER PÅ FISKE MED BUNNTRÅL PÅ GYTEFELTENE

Det er ikke tillatt å fiske sild med bunntål, men det foregår et fiske med bunntål i områder hvor sildegyting kan forekomme. Dette gjelder fisket etter sei og industrifisket.

Bruk av bunntål vil kunne være uheldig for gyteprosessen, ettersom slik redskap vil skade sildeegg som ligger på bunnen. Dersom det er indikasjoner på at de ovennevnte fiskeriene foregår i områder hvor det finnes sildeegg på bunnen, bør det vurderes tiltak til å begrense et slikt fiske. Fiskeridirektoratet har etter gjeldende regelverk hjemmel til på nærmere vilkår å etablere områder blant annet på Haltenbanken i perioden 1. januar – 31. mai med begrensninger eller forbud mot fiske med bestemte redskaper, og dessuten begrensning av antall deltakende fartøy, jf. forskrift av 6. oktober 1989 om trålfrie soner og fleksible områder utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene ved det norske fastland. Hvis hensynet til

gyteprosessen krever det, bør det imidlertid være en mer generell adgang til å forby bruk av bunntål på (også øvrige) gytefelt.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at det gis hjemmel til å forby fiske med bunntål i områder med sildeegg, dersom dette er nødvendig av hensyn til gyteprosessen.

3.8. SPERRING AV OMRÅDER OG REGULERT INNSEILING

I forbindelse med en eventuell overvintring i fjordene i Nordland fylke kan faren for notsprenning grunnet store sildestimer/tetthet være overhengende. For å redusere faren for neddreping under avvikling av fisket vil det være nødvendig med nøye kontroll.

I likhet med i 2003 foreslår Fiskeridirektøren at overvintringsområdene i Nordland fylke blir sperret om vinteren og påfølgende høst i 2004.

Videre foreslår Fiskeridirektøren at Fiskeridirektoratet kan tillate puljevis innseiling i deler av overvintringsområdet og forøvrig sette vilkår for utøvelsen av fiske i området, herunder vilkår om inspektør om bord.

3.9. ÅPNINGSTIDER M.V.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter norsk vårgytende sild åpnes 1. januar 2004.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når periode-, gruppe-, eller totalkvoten er beregnet oppfisket selv om det enkelte fartøy ikke har fisket fartøy- eller maksimalkvoten.

3.10. GODKJENNINGSORDNING.

Fiskeridirektøren tar også i 2004 sikte på å gjennomføre en godkjenningsordning for fartøy i kystfartøygruppen. Det vises til forslag til deltakerforskrift for 2004 som har vært på høring.

Inspektør kan i dag kreve at det foretas prøvekast for å kontrollere at vilkårene er oppfylt. Frem til nå har fartøyet blitt godkjent selv om kastet ble gjennomført på en slik måte at det kunne være tvilsomt om noten kunne vært håndtert med fisk i. Praksisen vil fra neste år strammes inn i forhold til dette. Det vil samtidig bli lagt opp til å praktisere godkjenningsordningen fleksibelt i den forstand at fartøy som klart oppfyller vilkårene vil kunne få godkjenning etter noe forenklete rutiner. Regionkontorene vil legge til rette for dette.

3.11. SAMFISKE.

Etter gjeldende regulering kan to notfartøy som er skriftlig påmeldt til samfiske gå sammen om kast og fiske norsk vårgytende sild dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. Det enkelte fartøy som skal delta i samfiske må være godkjent av Fiskeridirektoratets regionkontor, og

2. ved påmelding, jf. § 22, må samfiskerne utpeke en av deltakerne som ansvarshavende, og
3. fartøy kan bare delta i 1 - ett - samfiskelag per kalenderår, og
4. fartøy som har deltatt i direktehåvingsfiske, kan ikke delta i samfiske i samme kalenderår, med mindre fartøyet har minst 50 % igjen av egen kvote, og
5. samfiskere plikter å føre daglig tilsyn med låset frem til fangsten er levert. Bruket skal merkes på forsvarlig måte med minimum en blåse fra hver enkelt deltaker.

Det foreslås at bestemmelsene om samfiske videreføres i 2004.

3.12 PRØVEORDNING HØSTEN 2003 FOR OMSETNING AV NORSK VÅRGYTENDE SILD FRA MINDRE KYSTFARTØY

Det ble på bakgrunn av en forventning om en spesielt vanskelig avtakssituasjon åpnet for en prøveordning høsten 2003 for omsetning av norsk vårgytende sild fra kystfartøy. Ordningen åpnet på nærmere vilkår for at kjøper kunne nytte brønnbåt/oppsamlingsfartøy for å samle sild på fiskefeltene fra mindre kystfartøy som drev direktehåving. Ordningen ble iverksatt som et midlertidig tiltak i en situasjon hvor en forventet en vanskelig mottakssituasjon for denne gruppen.

Ordningen har ikke vært gjennomført uten problemer og den reiser en del prinsipielle og kontrollmessige utfordringer. Det er rapportert om situasjoner under selve fisket der det har vært stor fare for neddreping, og situasjoner der neddreping faktisk har skjedd. I tillegg er det rapportert om en rekke tilfeller der fangst er ført på fartøyer som ikke har vært i posisjon til å fiske for eksempel fordi de har hatt havari eller ligget ved kai. Det dreier seg om situasjoner som ikke oppstår under ordinær direktehåving og de er altså en følge av ordningen.

Fiskeridirektøren viser til at dette var en midlertidig prøveordning. Fiskeridirektøren forutsetter at ordningen vil bli evaluert, og at erfaringen fra prøveordningen vil bli lagt til grunn dersom det senere skulle oppstå tilsvarende situasjon.

3.13 OVERFØRING AV FANGST.

Fiskeridirektøren foreslår at en har samme ordning for overføring av fangst i 2004 som i 2003. Når det gis tillatelse til overføring skal det fortrinnsvis gis tillatelse til overføring til fartøy som fisker med tilsvarende redskap.

3.14 BIFANGST.

Innblanding av sei og torsk i fisket etter norsk vårgytende sild er forbudt. Det registreres likevel tilfeller med innblanding av spesielt sei i trålgruppens fiske etter sild i Vestfjorden. Det er derfor fortsatt behov for streng overvåking og kontroll med dette fiske. Fiskeridirektoratet legger til grunn at en smidig praktisering av regelverket og dispensasjonsadgangen, gjør at fisket kan gjennomføres på en hensiktsmessig måte. Det kan

likevel bli aktuelt å stoppe eller legge begrensninger på fisket dersom innblandingsproblemet blir for stort.

Det er tidligere lagt til grunn at fjordsystemet i Vestfjorden øst for 16°Ø bør stenges for trålfiske etter norsk vårgytende sild. Fiskeridirektoratet kan vurdere å flytte denne grensen vestover dersom innblandingen av sei overstiger 500 kg. pr. trålhal. En presiserer at denne grensen er satt utelukkende for å indikere når innblandingen av sei i sildefangstene er så stor at Fiskeridirektoratet bør vurdere å stenge større deler av fjordsystemet for tråling etter sild.

Det har de siste to årene vært tillatt å bruke rist i trålfisket etter sild i Vestfjorden. Det lokale oppsynet har i 2003 oppfordret trålerne til å bruke rist. Utviklingen går mot at flere og flere bruker rist når forholdene tilsier dette. Imidlertid ser oppsynet tendenser til at flere fartøy som har rist om bord ikke tar denne i bruk. Årsaken til dette er uklart, det kan være faktorer som at det er arbeidskrevende å montere risten. En annen årsak kan være mindre størrelse på fangsten ved bruk av rist.

Bruk av rist ble oppstartet i november 2001, da hadde forskerne gode erfaringer ved bruk av denne type rist. Imidlertid så forskerne i november 2002 at ved økt konsentrasjon av sild var det et lite sildetap. I november 2003 er det startet et forsøk der det er utviklet en ny type rist som skal ta unna mer sild per tidsenhet enn eksisterende rist. Dette forsøket skal ferdigstilles i løpet av 2003. Forskernes mål er å utvikle en rist som kan brukes uten tap.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere bestemmelser om gjennomføring og kontroll for å forebygge problemene med uønsket bifangst.

Fiskeridirektøren foreslår at fjordsystemet øst for 16°Ø stenges for trålfiske etter norsk vårgytende sild. Fiskeridirektoratet kan vurdere å flytte denne grensen vestover dersom innblandingen av sei overstiger 500 kg. pr. trålhal.